

Nieuwsbrief augustus 2012.

Praktijknetwerk Kruidenrijk Kuikengras

Hierbij ontvangt u de eerste nieuwsbrief van praktijknetwerk Kruidenrijk Kuikengras. De afgelopen maanden zijn een aantal bijeenkomsten geweest. In mei hebben we de algemene startbijeenkomst gehad. Vervolgens zijn we later die maand tijdens twee regionale veldexcursies met een weidevogeldeskundige het veld ingegaan. De meeste deelnemers hebben de vragenlijst behorende bij het praktijknetwerk ingevuld. Mocht u het niet hebben gedaan, het kan nog steeds! Dit kan zowel op de papierenversie die u thuisgestuurd heeft gekregen of via <https://www.surveymonkey.com/s/V9RC8GW>. Ook is u gevraagd om voederanalyses op te sturen per post of mail. Zowel de analyses van het regulier en kuikengras dat in gescheiden kuilen, kuilbalen of als hooi bewaard wordt. Deze analyses worden tijdens de herfstbijeenkomst besproken. Voederdeskundigen van Blgg en De Heus komen advies geven over de productie, oogst, bewaring van kuikengras en wat u aan kuikengras kunt voeren aan uw koeien. U zult te zijner tijd de uitnodiging ontvangen.

In deze nieuwsbrief leest u hoe Johan Oskam omgaat met zijn kuikengras en weidevogels. Verder ziet u een aantal foto's van kruidenrijk kuikengras afkomstig van deelnemers, die vertellen over hoe zij kuikengras produceren en benutten.

Namens het projectteam,

Adriaan Guldemond
Projectleider

(Het projectteam bestaat uit Adriaan Guldemond, Joost Lommen (CLM) Martine Bijman (WLD) Jaap Dijkstra, Sybe van der Schaar, Bianca Domhof (Projecten LTO Noord))

In het Praktijknetwerk Kruidenrijk Kuikengras werken de volgende partijen samen: Vogelbescherming Nederland, BoerenNatuur, Veelzijdig Boerenland, De Heus voeders, BLGG, Wageningen UR Livestock Research, verschillende ANV's in West, Midden en Noord Nederland, afzonderlijke boerenbedrijven en CLM, Projecten LTO Noord, Water, Land & Dijken

Het kuikengras van Oskam, Broek in Waterland (NH)

Johan Oskam uit Broek in Waterland heeft een melkveebedrijf met 50 stuks melkvee. Op zijn gangbare bedrijf met 48 hectare grasland heeft hij zo'n 18 hectare uitgesteld maai-beheer (15 en 22 juni land). Zijn gemiddeld voorjaars-slootpeil is 60 cm, sommige delen van zijn grasland (zo'n 7 hectare) zijn vanwege kwelwater echter het hele jaar erg nat. Zelfs zo nat dat de percelen gedurende het hele jaar nauwelijks begaanbaar zijn, er wordt dan ook weinig bemest en gemaaid. Logischerwijs heeft hij op deze natte grond particulier natuurbeheer met een naar eigen inzicht uitgestelde maaidatum.

Oskam: "In 2011 heb ik voor mijn eerste snede niet bemest. Na de eerste snede heb ik het licht

bemest met 10 m³/ha drijfmest en 2 m³/ha ruige mest. Het gras bestaat voor 90% uit grassen en 10% uit kruiden. In 2012 zijn er drie vrachten gras geogst rond 23 mei en gemengd met regulier gras wat ik gevoerd heb aan mijn (melk)koeien. Het rantsoen van mijn melkkoeien bevat minder dan 5% kuikengras. Jongvee krijg meer dan 90% kuikengras. Tweeëntwintig juni kuikengras is wel moeilijker te conserveren dan vroeger gras. Voor de rest bestaat de beweiding uit jongvee wat vanaf half juni wordt ingeschaard."

Helaas broedt op de percelen met uitgestelde maaidata alleen een slobbeend. Op de overige percelen, aan de andere kant van de polder, broeden wel scholeksters (4), Kievieten (10) en tureluurs (2). De reden waarom ze op de overige percelen wel broeden en op de percelen met uitgestelde maaidatum is onbekend. De percelen met broedende vogels zijn voornamelijk de percelen dichtbij de boerderij, waar de koeien half april ingaan. Dit zijn percelen die gedeeltelijk ook nat zijn door kwel en wat vertrapt mag worden, zogenaamd 'Hobbeltje Bobbeltesland'. Oskam: "De laatste vossenburcht is vorig jaar geruimd. In het naburige natuurgebied hebben kraaiachtigen, buizerds en kiekendieven hun territoria. Misschien dat de hermelijn of wezel ze predeert of de lust tot broeden in dit gebied ontnemt? Ik vind trouwens ook geen nesten. De veldmedewerker die mij begeleidt en ik kunnen de oorzaak niet achterhalen."

Beide foto's laten hetzelfde perceel zien. Links gefotografeerd op 4 juni 2010 en rechts op 11 juni 2012. Op de linker foto zijn de meeste kruiden volop in bloei, op de rechter foto zijn er veel uitgebloeid.

Europees Landbouwfonds voor
Plattelandsonwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland.

Wijmenga, Oudega (Fr)

Beide foto's zijn van Wijmenga uit Oudega, genomen op 9 juni 2012. Hij heeft 4 hectare gangbaar grasland met uitgesteld maaibeheer tot 15 juni waar hij kuilbalen van maakt. Hij heeft 2 paar kieviten op zijn land. Zijn kuikengras bemest hij met 10 m³/ha ruige mest voor de eerste snede, en erna wordt er niet meer bemest. De kuilbalen worden gevoerd aan paarden. Het droogste gedeelte heeft Wijmenga dit jaar gehooid.

Stalenhoef, Eemnes (NH)

Beide foto's zijn gemaakt door Stalenhoef uit Eemnes. Stalenhoef heeft ca. 60 koeien en bijhorende jongvee op 44 ha grasland, waarvan 8 ha uitgesteld maaibeheer tot 15 juni. Voor de eerste snede brengt hij op kuikengras 20 m³/ha drijfmest en 15 m³/ha ruige mest op. Na de eerste snede wordt nog eens een zelfde hoeveelheid drijfmest en ruige mest. Als deze snede geoogst is zet hij er schapen op. Op regulier gras brengt hij voor de eerste snede 250 kg/ha kunstmest op en 25 m³/ha drijfmest. Het hooi of kuilbalen gaan weg voor het paardenvoer. Er broeden kieviten, tureluurs, scholeksters en grutto's op zijn bedrijf.

Europees Landbouwfonds voor
Plattelandontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland.

De Haan, Niekerk (Gr)

Beide foto's zijn gemaakt door de Haan uit Niekerk. Hij heeft ca. 120 koeien op 85 ha, waarvan 4 ha uitgesteld maaibeheer tot 1 juni en 4 ha voorweiden met een rustperiode van 1 mei tot 15 juni. Op de foto's is een "plas-dras" situatie te zien van 0,5 ha. Voor de eerste snede op kuikengras wendt hij 10 m³/ha ruige mest aan en na deze snede 200 kg/ha kunstmest en 25 drijfmest m³/ha. Op regulier grasland brengt hij voor de eerste snede 300 kg/ha kunstmest aan en 25 m³/ha drijfmest. Er broeden grutto's, scholeksters, Kievieten, tureluurs, gele kwikstaarten, veldleeuweriken en zelfs een paar tapuiten.

Jacob Blaauw, Noordeinde (NH)

Deze foto's zijn gemaakt op 12 juni 2012 door Jakob Blaauw, Noordeinde (Noord-Holland). Hij heeft 83 koeien en 45 stuks jongvee op 63 ha grasland, waarvan 30 ha uitgestelde maaidatum (15 en 22 juni). Bij kuikengras brengt hij voor de eerste snede 35 m³/ha drijfmest en 30 m³/ha ruige mest of. Na de eerste snede is dat 40 kg/ha kunstmest, 30 m³/ha drijfmest en 30 m³/ha ruige mest. Op zijn regulier grasland brengt hij na de eerste snede 50 kg/ha kunstmest en 35 m³/ha drijfmest op. Hij heeft grote aantallen weidevogels, waaronder 20 paar grutto's, 17 scholeksters, 10 Kievieten, 5 tureluurs en 8 paar slobenden.

Europees Landbouwfonds voor
Plattelandsonwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland.

